

Osiągnięty efekt rzeczowy i ekologiczny – formularz ogólny Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy)

Tytuł zadania: „Likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Człuchów”

Nr umowy: WFOŚ/D/III-46.S/5901/2024

Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy):

Należy uzupełnić, jeżeli wymóg składania sprawozdania został określony w umowie dofinansowania zawartej z WFOŚiGW w Gdańsku

Zgodnie z umową nr 6A.IN.2024 z dnia 23.05.2024 r. Wykonawca został zobowiązany do utylizacji we własnym zakresie biomasy powstałej podczas likwidacji miejsc zajętych przez barszcz Sosnowskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Barszcz Sosnowskiego na terenie Gminy Człuchów stanowi ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz powoduje degradację w środowisku przyrodniczym. Rośliny te mają dużą zdolność do regeneracji, są odporne na środki do zwalczania chwastów, są roślinami inwazyjnymi, niezwykle trudnymi do zwalczania, łatwo zajmującymi nowe tereny – pojedyncza roślina wytwarza przeciętnie kilkadziesiąt tysięcy nasion, które mają zdolność do kiełkowania nawet przez 5 lat. Wszystko to sprawia, że zwalczanie barszczu na terenie Gminy jest niezwykle trudne i wymaga systematycznych działań realizowanych przez kilka kolejnych lat.

Zastosowano następujące metody zapobiegania rozprzestrzenianiu się i zwalczania barszczu Sosnowskiego:

- Metoda chemiczna – najpopularniejszym sposobem zwalczania barszczu Sosnowskiego jest użycie herbicydów. Przy zastosowaniu omawianej metody do zwalczania roślin poza odpowiednimi substancjami konieczne jest wykorzystanie sprzętu, który pozwalałby na ich aplikację. Wśród takich, na potrzebę zwalczania barszczu Sosnowskiego zazwyczaj wykorzystano:

- opryskiwacze ręczne lub maszynowe,
- mazacze,
- urządzenia umożliwiające iniekcję preparatów chemicznych bezpośrednio do rośliny (jej części nadziemnych tj. łodygi lub jej nasady) albo części podziemnych,
- innowacyjna „Metoda i technika PASTWA”, która polega na selektywnym niszczeniu osobników omawianych gatunków. Zaleca się stosowanie jej w stosunku do roślin, których wysokość nie przekroczyła 1,2 m lub po ich uprzednim skoszeniu. W szyjkę korzeniową barszczu wbija się pionowo szpikulec penetrujący, po czym następuje samoczynny spływ cieczy (herbicydu) do korzenia

- Koszenie – jednym z najczęściej stosowanych w Polsce zabiegów przeprowadzanych względem omawianych gatunków. Metoda ta nie eliminuje jednak barszczu Sosnowskiego ze środowiska. Może jedynie zapobiegać wytworzeniu nasion, a tym samym dalszemu zasilaniu banku glebowego i rozprzestrzenianiu się roślin. Konieczne jest wielokrotne powtarzanie koszenia w trakcie sezonu wegetacyjnego 2-4 razy w sezonie.

Reasumując stanowiska barszczu na terenie Gminy Człuchów niszczone ręcznie (poprzez wykopywanie roślin lub ścinanie kwitnących pędów) oraz chemicznie, przy czym optymalnym rozwiązaniem było działanie konsekwentne, wieloletnie i skoordynowane w skali sąsiadujących gmin. Niszczenie chemiczne miało na celu zapobiegnięcie kwitnieniu rośliny i rozsianie nasion. Ponieważ barszcz jest rośliną monokarpiczną (po zakwitnięciu zawsze obumiera), także działanie eliminuje populację. Metoda ta wymaga jednak konsekwentnego stosowania przez szereg lat. Problem stanowi konieczność stosowania herbicydów, które są skuteczne, ale stanowią zagrożenie dla innych roślin. Osoby biorące udział w zwalczaniu barszczu Sosnowskiego były wyposażone w odpowiednie ubrania ochronne. Ze względu na wysokie koszty i uciążliwość zwalczania tej rośliny istotna jest konsekwencja w powstrzymaniu inwazji i zwalczanie jej ognisk, zwłaszcza w czasie, gdy na stanowiskach barszcz rośnie w postaci nielicznych jeszcze roślin. Problemem była utylizacja pozyskanych w wyniku różnych zabiegów części roślin, które ze względu na zawartość substancji toksycznych, nie mogą być kompostowane, ani spalane w niekontrolowanych warunkach, w związku z tym uzyskane na skutek przeprowadzenia różnych metod zwalczania egzemplarze barszczu (lub jego części) zostały umieszczone w szczelnie zamkniętych czarnych plastikowych workach i pozostawione na słońcu przez tydzień, tak by wyschły, a następnie przekazane do utylizacji przez podmiot odpowiedzialny za unieszkodliwianie odpadów tego typu.

Zasięg projektu obejmował następujące działki:

Działki gminne i osób prywatnych położone w następujących obrębach, na których stwierdza się występowanie barszczu Sosnowskiego:

KOWR:

- 1) Obręb Barkowo, dz. nr: 509/4, 486/2, 516/4, 517/3, 516/5, 486/2, 375/1, 504/3, 504/2, 504/4;
- 2) Obręb Dębica, dz. nr: 283.

Gmina:

- 1) Obręb Barkowo, dz. nr: 431, 393/4; 86/11,433/1;393/5
- 2) Obręb Jęczniki Wielkie, dz. nr: 241;

Prywatne:

- 1) Obręb Barkowo, dz. nr: 504/7; 516/6, 86/12, 88/5,516/3,78/5,509/4
- 2) Obręb Dębica, dz. nr: 185; 186;211;
- 3) Obręb Krępsk, dz. nr: 153.

Obecnie na działce nr 153 barszcz Sosnowskiego został całkowicie zlikwidowany.

Efekt ekologiczny:

Należy podać wartości mierzalne:

Zminimalizowanie zagrożenia dla zdrowia mieszkańców.

Bezpieczeństwo mieszkańców.

Zachowanie i ochrona gatunków roślin występujących na danym terenie.

Odnowa rodzimej bioróżnorodności.

Zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania się na większym terenie.

Projekt przyniósł efekt ekologiczny w postaci wymiernej, jak również w postaci niewymiernej.

Wymiernym edukacyjno-informacyjnym efektem ekologicznym jest:

- wzrost uświadomienia mieszkańców nt. szkodliwości dla środowiska i zdrowia rośliny inwazyjnej;
- wzrost zainteresowania mieszkańców możliwością skorzystania ze skutecznego i systematycznego usuwania rośliny;

Należy opisać efekt ekologiczny, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

Niemierzalnym efektem ekologicznym projektu będzie poprawa bezpieczeństwa, zarówno ludzi jak i zwierząt przebywających na terenie gminy Człuchów, a także zwiększenie wiedzy społeczności lokalnej w obszarze zagrożeń wynikających ze strony inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia. Jeszcze niedawno (2003r.) roślina to była proponowana przez szkółkarzy do nasadzenia w parkach i ogrodach, ze względu na swoją okazałość. Jednak dogłębna wiedza na temat rośliny, ich rozwoju oraz ekspansywności w wypieraniu innych rodzimych gatunków pozwoli mieszkańcom zwiększyć świadomość procesów obowiązujących w ekosystemie. Prowadzona akcja edukacyjno-informacyjna wpłynie na wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w realizację projektu w postaci zgłaszania ewentualnych nowych stanowisk barszczu Sosnowskiego.

Efekt rzeczowy:

Należy podać wartości mierzalne:

Powierzchnia objęta działaniami – 13,5 ha

Liczba gatunków – gatunek inwazyjny tj. barszcz Sosnowskiego – 1 szt.

Liczba działek objętych zadaniem – 28 szt.

Wymiernym efektem rzeczowym jest:

- umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Człuchów oraz kampanii informacyjno – edukacyjnej na stronie internetowej.

Należy opisać efekt rzeczowy, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

- Cel główny: Likwidacja stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Człuchów

- Cele szczegółowe:

- Wykonanie zabiegów ograniczających występowanie barszczu Sosnowskiego na obszarze 13,5 ha;
- Poprawa bezpieczeństwa ludzi i zwierząt;
- Zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat zagrożeń wynikających ze strony inwazyjnych gatunków roślin.

Metodologia:

Należy podać metodologię wyliczenia efektu rzeczowego i ekologicznego (jeżeli dotyczy):

Nie dotyczy

GMINA CZŁUCHÓW
77-300 Człuchów, ul. Szczecińska 33
tel. (0-59) 834 10 01
tel./fax 0-59 834 24 24
NIP 843 153 14 11 REGON 78970631
pieczęć firmowa Beneficjenta

19. 11. 2024
data

WÓJT
Paula Gibrzyńska
podpisy i pieczętki imienne osób reprezentujących Beneficjenta

SKARBNIK GMINY
Aneta Cieszyńska

Opinia pracownika monitorującego WFOŚiGW w Gdańsku:

Akceptuję/nie akceptuję¹ sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy)

Planowany efekt rzeczowy został¹ / nie został¹ osiągnięty

Rekomenduję¹ / nie rekomenduję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy efektem rzeczowym planowanym do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętym

Planowany efekt ekologiczny został / nie został¹ osiągnięty

Rekomenduję¹ / nie rekomenduję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy efektem ekologicznym planowanym do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętym

Uwagi:

Pracownik monitorujący (data, podpis)Kierownik Działu (data, podpis)

Uwaga!

1. Osiągnięte i potwierdzone w formularzu przez Beneficjenta efekty rzeczowe i ekologiczne podlegają analizie na etapie rozliczenia umowy o dofinansowanie.
2. Fundusz może wypowiedzieć umowę o dofinansowanie w przypadku, gdy zadeklarowane efekty rzeczowe i/ albo ekologiczne zadania nie zostały osiągnięte.
3. Więcej informacji nt. monitorowania efektów i dopuszczanych przez Fundusz rozbieżności pomiędzy efektami planowanymi do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętymi można znaleźć na stronie www.wfos.gdansk.pl.

¹ niepotrzebne skreślić